

Хальмг улсин туст Партин болн Правительствин Өгчэх шин ик килмдж

1958 джилин июлин 29-д СССР-н Деед Советин Президиумин Указар Хальмг автономн таньгьч Хальмг Автономн Советск Социалистическ Республикд хуврагдв. Эн заньг Хальмгин күч-көлсчирин зүр-киг байр дүүргв. Хальмг бол мана орн-нутгин талдан чиги кели-ämtнә делгрлт делдин цуг эв-аргьиг токтасн, кели-ämtни туск ленинск политикиг күтц кевәр бәәдл-джиргьллә ирлцүлдж күцәджәх төләдн, Алдр Төрскилән болн Советск Союзин Коммунистическ партидан Хальмгин цуг күч-көлсчир халун зүркни ханлт өргджәцх-әнә.

Хальмг автономн таньгьч бүрдәгдәд зугл күс-дундур джил болв. Эн цагин туршарт хальмг улс мана таньгьчд бүүрдлжәх ах-дү орс улсла болн талдан чиги олн кели-ämtелә хамдан, таньгьчин партиин организа-цин гардвар, эврәннь эконо-микән болн культуран өдлүл-лгьәр ик гидг көдлмш кецхәв.

Төрсн газури 60 миньгьн

★
Э. САНГАЕВ,
таньгьчин күцәгч
комитетин ахлач

★
күүтә 14 миньгьн хальмг өрк-бүл ирчкн бәәнә. Сахалинд болн Сибириин ар үзгин райод-ар бәән хальмг өрк-бүлмүд государствин гаругьар нүүдж ирцхәв. Эврән бийдән гер бәрхд болн мал хулддж авхд правительств мөнъг гаргьв. Зуг сүүлин сармудин дунд хальмг өрк-бүлмүд 3.140 гер бәрцхәв, хойр миньгь шаху гер ода тос-хгдджана, 7 миньгь шаху үкр болн талдан чиги мал әмти хулддж авцхав.

Ирсн әмте республикин эдл-ахун болн культури тосхлтд шунмгьа кевәр орлдж көдл-джәнә. Таньгьчин, райодин партиин, советск, комсомольск болн профсоюзн организацсар, гардгч көдлмшт кесг олн бәәрн кели-ämtни кадрмуд көдл-джәнә. Кесг олн багшир, эмчир зоотехникүд, агрономс, болн

инженермүд эврәннь шишлн эрдмәри бийсдән даалгьсн газр болгьнд көдлжәцхәнә.

Хальмг кели-ämtн дундас 3 күн СССР-н Деед Советин депутатд, 32 күн таньгьчин, кесг зуугьад улс райодин, селәдин, поселкенин Советсин депутат-нрт шиндгцхәв.

Мана экономикин голлгч әнъгнъ — мал өсклгьн, нег үлү торгьн нооста хө өсклгьн. Мал өсклгьәр болн цаарандн энүнә шим-шүүсин өдлүлгьәр Хальмгин күч-көлсчир ик гидг көдлмш кеж йовна. Зуг өнъ-грсн күс-дундур джилин дунд хөөнә то 671 миньгьн толгьа, үкр малин то 28 миньгьн тол-гьа өсв.

Хөн малин то өсклгьнд Черноземельский совхозин ах хө-өчир Суховеев болн Улюмджи-ев диилвр бәрәд. 100 хөөнәс 145—146 хургь авцхав. Юстин-ск района ах хөөчир үүрмүд Утегенов, Чимидов, Сохоров, Каиров эдн 100 хөн болгьнас 128—143 хургь авад, чидлән әрвлго көдлцхәв. Энүгәри

эдн, каракуль хөн ик төл өгхш гидж эн районд келгддгиг дим-игьинь иддкцхәв.

Советск Хальмгин күч-көлсчир нидн джил мах орулдж өг-лгьнә болн хулддж авлгьна го-сударствени зурагьан болзгасн урд күцәлә, государствд ору-лдж өгсн торгьн нооснась. 6 сай айта гидг шеемг костюм уйдж болхмн. Мах орулдж өг-лгьнә эн джилин түрүн өрәл-ин государствени зура бас шу-нмгьа кевәр күцәгдв.

Мана загьсчир айта гидг диилврмүд бәрцхәв. Нег үлү Прикаспийск загьсна комбинат джилә зурагьан 110 процент күцәгьад, Ставропольск сов-нархозин предприятие дунд тү-рүн орм эзлв.

Эврәннь шунлтта көдлмшәри Хальмгин күч-көлсчир буудян культуриин ик гидг байн ургьц авб. Тер мет 111-миньгьн га газрт тәргдсн эрдни-шишә бас ик ургьц өгчәнә. Олна малд хойр джилд күрх хот белдхин төлә Хальмгин күч-көлсчир гү-джрмг кевәр көдлдж йовна.

Республикин буудя тәрәчир Төрскидән 7 сай пуд буудя ору-лдж өгх болдж даалгьвр авц-хала, эн даалгьвр давулдж күцәгдәд, государствд 10

сай пудас даву буудя өггдв. Государствд буудя өглгьн бола бәәнә.

Советск йосна цагт хальмг улс эврәннь кели-ämtни гәән-гьә гидг кадрмудта болв. Эннъ — номтир, бичәчир, инженер-мүд, багшир, эмчир болн олн-ämtнә эдл-ахусин олн-зүсн әнъгсин специалистнр. Эднә нердн ганцн республикдән темдгтә биш. Эн тоот — халь-мг улсин бәрсн айта гидг күцвр болджана.

Хальмг улс болн Советск Хальмгин цуг күч-көлсчир, эврә кели-ämtнәннь героймуднъ — Советск Союзин Героймуд — генерал-полковник О. И. Горо-довиковин, генерал-лейтенант Б. В. Городовиковин, Деликов Эрднин, Манджиев Лиджин, Басангов Баатрин, Воробьев-ин, Ширяевин болн нань чиги улсин нердәр бахмдж кецхәнә.

Хальмг автономн таньгьчиг Хальмг Автономн Советск Со-циалистическ Республикд хув-рәлгьн, республикин бәрн га-зрин Советст болн цуг күч-көл-счирт ик даалгьвр өгчәнә, рес-публикин экономикиг болн культуриг цаарандн өдлүл-лгьәр эднәс ик гидг гүджрмгәр көдлхиг некджәнә.